

Satiksmes ministrija

Transporta nozares normatīvais regulējums un digitalizācija

Annija Novikova

Autosatiksmes departamenta

direktora vietniece -

Autotransporta nodaļas vadītāja

2020. gada 28. oktobris

Seminārs «e-CMR: no teorijas uz praksi»

Satiksmes ministrija

e-CMR – elektroniska kravas pavadzīme kravas autopārvadājumos

- ▶ 2008. gada 20. februārī **pieņemts CMR konvencijas papildu protokols par elektronisko pavadzīmi**
- ▶ Šis protokols stājās spēkā 2011. gada 5. jūnijā
- ▶ Šobrīd tam ir pievienojušās jau **45 valstis**
- ▶ Latvija pievienojusies protokolam 2009. gadā

Satiksmes ministrija

Galvenie noteikumi

No e-CMR līguma viedokļa:

- e-CMR protokols ir spēkā tikai starp valstīm, kuras ir parakstījušas **savstarpēju vienošanos par datu elektronisku apmaiņu**
- e-CMR datiem un elektroniskajam parakstam valsts tiesību aktos **jābūt juridiskam spēkam**

No ģeogrāfiskās darbības jomas:

- e-CMR protokols nav spēkā, kad preces tiek izvestas no/ievestas valstī, kura nav parakstījusi Protokolu
- nevar šķērsot tranzītā valsti, kura pieprasa CMR papīra formātā
- e-CMR **var izmantot braucot tranzītā valstī**, kura nav pievienojusies protokolam, ja šī valsts **tehniski nodrošina elektronisku datu apmaiņu**

Satiksmes ministrija

Galvenās priekšrocības

- Samazina administratīvās izmaksas
- Aizstāj papīra lietošanu – videi draudzīgi
- Ļauj labāk un ātrāk organizēt pārvadājumus
- Attālināta procesa pārredzamība
- Datu kontrole
- Pieeja reāllaika informācijai
- Pilna loģistikas procesa uzraudzība
- Atvieglo Covid-19 ierobežojumu ievērošanu

Satiksmes ministrija

Daži fakti

- ▶ Eiropā jau darbojas dažas e-CMR platformas

TransFollow

Suivo

MobiCarnet

dashdoc

- ▶ **Latvija ir** Baltijas jūras valstu vienotā **DIGINNO** projekta **dalībvalsts, kurā ietilpst 8 valstis**

- ▶ **Latvijā** projektu īstenošanu koordinē Latvijas Informācijas un Komunikācijas tehnoloģijas asociācija (**LIKTA**)

Satiksmes ministrija

DIGINNO projekts

Projekta mērķis – veicināt digitālo ekonomiku un ātrāku digitālā vienotā tirgus izveidi Baltijas jūras reģionā

Projekta uzdevums – palīdzēt politikas veidotājiem un nozaru asociācijām efektīvāk ieviest digitālos risinājumus publiskajā sektorā

Projekta īstenošanas periods: 2017. gada 1. oktobris
– 2020. gada 31. decembris

Satiksmes ministrija

Eiropas Savienības perspektīva kravas pavadzīmes ieviešanai

- Eiropas Komisija strādā pie transporta dokumentu digitalizācijas visiem transporta veidiem un to veicināšanu valsts iestādēs
 - Šāda apņemšanās pausta rīcības plānā «*Eiropas Savienības e-pārvaldes rīcības plāns 2016. – 2020. gadam*»

- 2020. gada 15. jūlijā ir pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 2020/1056 par kravu pārvadājumu elektronisko informāciju
 - Regulas mērķis ir veicināt kravu pārvadājumu un loģistikas digitalizācijas nolūkā **samazināt administratīvās izmaksas, uzlabot kompetento iestāžu izpildes spējas un uzlabot pārvadājumu efektivitāti un ilgtspēju**
 - Regula stājas spēkā 2020. gada 20. augustā un tā ir jāsāk piemērot no 2024. gada 21. augusta, kas nodrošinās drošu, pilnībā savietojamu informācijas apmaiņu starp uzņēmumiem un varas iestādēm par preču apriti visā Eiropas Savienībā

Satiksmes ministrija

Elektroniskas pavadzīmes ieviešanas izaicinājumi

- Pārrobežu e-CMR pieņemšana dalībvalstīs un to iestādēs (CMR konvencijas papildprotokola ratifikācija)
- Vispārēji piemērojamu obligātu noteikumu trūkums attiecībā uz pārrobežu e-CMR datiem un pavaddokumentiem
- Ierobežotu vai katrai valstij specifisku modeļu izstrāde ievērojot starptautiskus e-CMR pārrobežu ieviešanas standartus
- Pieaugošs, bet joprojām zems pierādījumu apjoms par elektronisko transporta dokumentu pieņemšanu tiesās un par pārvadājuma līgumu izpildi, kas noslēgti vai pierādīti elektroniskā formā
- Elektroniskā formāta juridiskās noteiktības trūkums ārējiem partneriem un dalībniekiem, piemēram, banku un apdrošināšanas sabiedrību lēmumi par elektronisko transporta dokumentu pieņemšanu
- Piegādes ķēdes dalībnieku nevēlēšanās vai vilcināšanās izmantot e-CMR transporta pakalpojumiem

Satiksmes ministrija

Rīcības

- ❑ Latvijas pārvadātāju izmantotais CMR pavadzīmju skaits ir apmēram 2 miljoni CMR pavadzīmju gadā
 - **uz vienu pavadzīmi ietaupījums ir 4,50 euro**
 - pēc aptuvenām aplēsēm Latvijas pārvadātāji gadā ietaupītu **līdz 9 miljoniem euro**

- ❑ Pāriešana no CMR pavadzīmes uz e-CMR – reģionāli tā būs iespēja gan uzņēmumiem, gan iestādēm iegūt efektivitāti, izmantojot digitalizāciju
 - Uzņēmumi varēs efektīvāk pārvaldīt savu informāciju un piegādes ķēdi, **kas uzlabos datu kvalitāti kravas pārvadājumu procesā, samazinās atkārtotu kļūdu risku, būs iespēja apmainīties ar resursiem un integrēt darbības vienā informācijas sistēmu tīklā**

Satiksmes ministrija

Rīcības

- ❑ Publiskajam sektoram un iestādēm e-CMR izmantošana **samazinās laiku** kravas automomiļu apturēšanai un dokumentu pārbaudei
- ❑ Lai mazinātu riskus Covid-19 tālākai izplatībai Latvijas iedzīvotāju vidū, atbilstoši epidemioloģiskajai situācijai, viena no paildus e-CMR priekšrocībām – **izvairīšanās no pārvadājuma procesā iesaistīto dalībnieku savstarpējiem kontaktiem autovadītājam, pārvadājumu uzņēmuma darbiniekiem un klientiem**
- ❑ Tādējādi varēs **izvairīties no nepamatotām dīkstāvēm, rindām robežšķērsošanas vietās vai epidemioloģisko pārbaūžu vietās**

Satiksmes ministrija

Paldies par uzmanību!

